

Gotlands Lantbruksmuseums infoblad nr. 2 2024

Här kollar några av deltagarna den lyckade starten av den nya trodertunen

Hej Museets Vänner och våra medhjälpare!

Äntligen kommer infoblad inför sommaren. Börjar med en mycket positiv nyhet, det är att vi beviljats ett bidrag till vårt kulturarvsarbete av Riksantikvarieämbete med 250 000 kr till våra planerade byggen som vi sökt pengar till. De ringde och frågade så här: om vi får pengar av dem och inte av de andra vi sökt medel av (de vet vilka det är) kommer de till användning ändå..? Jag svarade att då bygger vi bara vagnslidret. De andra organisationerna vi sökt pengar av har börjat granska våra handlingar. Nu är bara att hoppas att de tycker som Riksantikvarieämbete och att vi får ett positivt svar från dem efter sommaren.

När vi hade vårt öppna styrelsemöte den 26 mars blev det inga förändringar i styrelsen. Vi fastställde då verksamhetsplanen. Kan informera att vi höjer inträdet till 80 kr i år, under 18 år gratis.

Nu närmar sig sommaren när vi har våra flesta aktiviteter som är

- 8 juli kl. 18.00-20.00 Motorstartarkväll flyttad till den 29 juli istället. Vi har efter ett förslag, Museet öppet och har uppstartning av traktorerna inför traktorparad då i stället.
- 14 juli kl. 10.00 Friluftsgudstjänst med Havdhem församling Familjen Wolf medverkar med musik
- 14 juli 13-17 Spelmansträff i trädgården på L-museet
- 15 juli kl. 18.00-21.00 Traktorparad därefter blir det Jazzjam med traktorkomp
- 22 juli kl. 18.00-20.00 Moped o MC kväll med musik av The Hugos
- 29 juli kl. 17.00-20.00 Stationära motorer start-och sågkväll vid sågen.
- 9 aug kl.18.00 Grillkväll eller aftmat
- ?? aug Självbindare o tröskning mm i fält? Kan det var dags nu?
- 27 aug kl. 19.00 Föreläsning Jacob Ringbom om sin nya bok. Sjökatastrofen Hansa
- 7 sept. kl.10.00 Tröskdag med några flera aktiviteter. Havdhemdagen
- 7 okt. kl. 10.00 Höstplöjning vid Harry Larsson Lingvide

Har tidigare diskuterat temaveckor. Någon traktor med plog eller harv.

Öppet på Lantbruksmuseet blir det från den 26 juni till den 10 augusti onsdag - lördag kl. 12-17. Som vanligt behöver vi Museivärdar och hoppas att många av er har möjlighet att hjälpa till som vanligt. Hör av er till Olle tel. 0708481249 om DU har möjlighet att vara museivärd någon dag. Vi skulle vara mycket tacksamma om vi får hjälp med det. De som ställer upp tycker det är roligt och lärorikt att vara där någon dag.

Sture Magnusson avled den 13 juni efter en tids sjukdom som han kämpat med under några år. Sture har varit en av stöttepelarna i vårt Gubbdagis under alla år och var med när Gubbdagis startade tror jag. Var en av den som kunde mycket om traktorer och redskap och hjälpt till med att reparera dem. Ställde upp när det behövdes göras något på Lantbruksmuseet. Sture var sågmästare så det var självklart att det var Sture som såg till att vår såg fungerade och var med och sågade när vi hade våra såg o motorstartarkvällar. När det närmad sig tröskdags kom Sture med sin självbindare och såg till att vi fick ihop några lass med skupar

(kärvar) Han hade varit tröskmaskinist. När det var tröskdagar och med hjälp av sina duktiga medhjälpare i Gubbdagis såg de till att tröskningen fungerade under våra tröskdagar. **Tack Sture för allt du hjälpt oss med, det kommer att bli saknesamt att inte ha dig bland oss längre.** Sture sista önskan var att hans minnesgåvor skulle gå till Lantbruksmuseet och att vi skulle få hans självbindare. Det kom in över 40 minnesgåvor. Vi tackar Eva och familjen att hörsammade Stures sista önskan.

Under våren kom den uppskjutna kursen att göra trodertun igång.

Bild 1: Den 20 april startade vi den med Olle Widen som ledare. Olle hade störr och bandar med sig.

Bild 2: Här gör Liam Eriksson hål till störrar och efter kommer Arvid Senström slår ner dem

Bild 3: Här en färdig banda kring en styttstör

Det var mycket att ta hänsyn när man gör en trodertun som vi fick lära oss. Hur man startar. Avståndet mellan störrarna och man satt upp en lägre bit av störrarna först på utsidan innan man började första trodern och att det blir rätt vinkel på den. Men det svåra det är att göra banderna. Först ska de värmas så man kan vrida dem ett efter varje moment man gör tills de är färdiga, men det blir snyggt när man lyckas. Självt provade jag att göra några bandar under Olle W ledning, så nu har jag gjort det men skulle inte klara av det på egen hand idag. Men flera som var med på kursen klarar av det för de tränade mer på det. Så var det dags för avslutning och det fanns det regler hur det skulle gå till. Nu står det en ny trodertun med troder vi sågade under förra året på motorstartarkväll o sågning där och pryder tomtgränsen och har sin funktion att avgränsar vår tomtgräns. Tack Olle Widen för hjälpen.

Här berättar Olle Widen om varför och hur man värmer bandar

Här avslutar Olle Widen och Mikael Hellgren trodertunen

Vår bruket i full gång vid Lingvide

4 maj genomfört vi vår bruket Harry Larsson som vanligt. Kom lite mindre publik än vanligt, kanske det fina vädret bidrog till det. Det var ca 15 ekipage som sladdade och harvade så åkern blev klar för sådd. Under en paus berättade Per Stenegård om traktorernas prestanda och ålder mm. Som vanligt blir det en hel del nostalgiskt prat om hur var att köra de här gamla traktorerna som fanns på gårdarna förr.

10 juni var det dags för städdag. Tack vare att det var många av dem som hjälp till föregående åren som återkommer och några nya så klarade vi av att få Lantbruksmuseet och bostaden klar för sommaren. Det är stora ytor och många vrår som vi städer den här dagen och alla fönster blir putsade. Som tack för hjälpen blev kaffe och tårta och inbjudan till aftmat den 9 augusti.

Målning och matta bort i vardagsrummet

Vi har på försommars fått taket vardagsrummets i målat på grund av att det var i mycket dåligt skick. Målaren tyckte att den heltäckningsmatta som låg där luktade konstigt och borde tas bort. Ja vem bestämmer det. Städagen gick många av medhjälparna med in och såg på den. Vi lyfte på matta under låg en korkmatta + papp. När vi kom ner under allt så fanns det ett brunmålat trägolv som såg hyfsat ut. Gruppen som var där inne tog då beslutet att trägolvet skulle fram. På kvällen fick jag hjälp av 4 juniorer att riva ut först heltäckningsmattan vilket inte var helt lätt för den var klistrad i korkmattan. Men de starka juniorerna fixade det och allt hamnade tillslut på vår bilsläpkärra som jag efter några dagar körde till återvinningen på Hemse och fick lämna där till en kostnad av 100 kr. Trægolvet skurade och det bruna trägolvet det blev riktigt bra. Vi tror att det var nog minst 70-80 år sedan det målades.

Förra numret skrev jag om att vi tilldelats **Vuxenskolans Folkbildningspris.** Här från prisutdelningen i Hablingbo. Som pris ska vi få hjälp med något i marknadsföringsväg. Vi funderar ännu vad vi vill ha som gör bäst nytta.

Gotlands Museum har startat ett 3-årigt utbildningsprojekt som heter ARVET, det är till för att utveckla besöksnäringen. Pengar från EU och Regionen bekostar det. Det har varit 4 hela kursdagar under vintern och våren med temat affärsutveckling. Undertecknad har deltagit i utbildningen. En av förmånerna var att vi skulle få disponera en fotograf gratis under några timmar. Han skulle ta bilder som vi och Gotlandsmuseum skall kunna använda bland annat till marknadsföring. Den 24 juni kom fotograf Joel Nilsson. Han hade önskemål att det skulle finnas en barnfamilj på plats och det fixade vi. De fick posera på traktor och i skolsalen. De tyckte det var kul att vara med.

Det blev besök hos Gubbdagis och juniorerna. Vi besökte vår stora stationära motor vid sågen. Givetvis gick vi runt på museet med.

Han tog över 1000 bilder som han skulle bearbeta och välja ut de bästa som vi får använda. Vi noterade att Joel hade lätta att komma ihåg namn, juniorerna hälsade och presenterad sig, tror de var en 12–13 personer med.

När det var dags för fotografering så ville Joel att de skulle stå så, ibland så och tilltalade dem alltid med deras namn. Vi var alla imponerade av det. Kanske hade han fotografiskt minne!

Ni som glömt att betalat in till Museets Vänner som stödjer vår verksamhet på Lantbruksmuseet kan göra det på bankgiro 400-1228 eller Swish 123-0989764. Läs om förmånerna att vara med i Museets Vänner i föregående infoblad.

Inbjudan till Grillkväll eller om det blir aftmat som förra året

Den 9 augusti kl. 18.00 Inbjudan Du som är med i Museets Vänner, hjälp till med arbete eller ekonomiskt bidrag till Lantbruksmuseet är hjärtligt välkommen till grillkväll eller aftmat fredagen 9 augusti 2024 kl. 18.00

Anmälan senast den 4 augusti till:

Olle Johansson tel. eller SMS 070-848 12 49 eller ollej.kalder@gmail.com

Vid pennan Olle Johansson

Foton tagna av Olle Johansson förutom det på Olle där han tar emot Studieförbundet Vuxenskolan pris som är taget av Pia Hederstedt

Vänliga hälsningar från styrelsen i Gotlands Lantbruksmuseum

SV
Studieförbundet
Vuxenskolan